

POŠTNI GLASNIK

Stanovsko in strokovno glasilo „Zveze poštne organizacij za Slovenijo v Ljubljani“.

Izhaja 1. in 15. v mesecu. — Cena 15 dinarjev na leto.
Naročnina se vnaprej plačuje. — Oglasi po dogovoru.
Poština plačana v gotovini.

Rokopise na uredništvo „Poštnega Glasnika“ v Ljubljani.
Reklamacije, oglase in drugo pa na upravništvu lista.
Rokopisi se ne vračajo

Letnik II. V Ljubljani, dne 15. avgusta 1922. 16. številka.

Kongres

»Saveza ptt. službenika Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca v Beogradu.«

Savez izdaja svoj list »Poštanski Glasnik«. Žal ta list ni mogel redno izhajati, to pa zaradi nepredvidenih težkoč. List je bil strogo profesionalen, nacionalen in socialen. Kljub temu, da je imel razmeroma malo sodelavcev, je prinašal vedno samo izvirne stvari.

Predstavke pokrajinskih organizacij je Savez vedno proučeval in podpiral.

Delavnost Saveza se mora kar najbolj razširiti, s pokrajino mora imeti Savez neprestane stike, organizirati mora vse osobje.

Tudi ostale ustanove Saveza so dobro delovale. Potrošačka zadruga je sicer za sedaj delala največ za Beograd sam, a želi svoje delovanje razširiti na vso državo. Akcijska banka je v tekočem letu priskočila osobju na pomoč s kreditom od 350.000 Din. Da se tudi njeno poslovanje čimprej razširi, ji je prodal Savez za 100.000 Din zemlje, da si postavi lastno zgradbo.

Društvena biblioteka dobro napreduje ter ima na razpolago mnogo strokovnih in drugih knjig. Kulturno se je udeleževal Savez s tem, da je imel razna strokovna predavanja.

Posebno pažnjo je posvečal Savez novi službeni pragmatiki. Delal je skupno s Savezom državnih činovnikov, kjer je predsednik Saveza Toma Jovanović tudi podpredsednik. Tudi se je potegoval Savez za to, da se prizna vsem službena doba od polnoletnosti naprej. V tem vprašanju je tudi našel podporo ministra; vprašanje je še nerešeno.

Predlaga, da se podeli Centralni upravi Saveza absolutorij.

Predsednik: Iz poročila tajnika razvidite delo Saveza v prošlem letu. Uprava saveza je v profesionalnem oziru storila in dosegla več kot vsaka druga organizacija v kraljevini, lepi pa so bili tudi njeni uspehi na nacionalnem polju: na kongresu so navzoči delegati iz vseh krajev cele države. (Odobranje.) Tu se zrcali naša sloga in naše edinstvo!

Plače osobja so silno slabe in to je velika pogrška vlade. Uslužbenci so itak tako skromni, ako se jim da vsaj malo, bi se lahko zadovoljili. Korupcija v državni službi mora izginiti! Vseh malverzacij so krive sedanje povsem nezadostne plače. (Burno odobranje.) Že štiri leta vlada zmeda, že štiri leta nimamo prave orijentacije, ker vlada za uradniški aparat ne vodi računov in noče pokazati zadostnega razumevanja. (Odobranje.) Ako bi bili pošteno plačani za naše naporno delo — in v bogati Jugoslaviji bi bilo to lahko mogoče — bi bilo osobje mnogo bolj vestno, služba bi redno funkcionirala, vsakdo bi bil na svojem mestu ter se zavedal svojih dolžnosti. Največjo korist bi imela od tega država sama. Vsak izgovor vlade, da to ne gre,

so prazne fraze! Materijelni izdatki so za ureditev vsake države potrebni. Na nas leži vsa teža, mi smo tisti aparat, ki daje državi sposobnost za obstoj, nas mora vlada podpreti, dati nam možnost za življenje in mi hočemo dati državi možnost za razvoj. Ravno poštne osobje je bilo v naši državi vedno na svojem mestu. V veliki meri je sodelovalo za ujedinenje, vedno je imelo pred očmi prestiž države, s popolnim uspehom je pobijalo vsako protidržavno akcijo. Država je dolžna, da baš poštne osobje za njegovo državotvorno delo odškoduje ter mu da možnost razvoja in življenja.

Konduktar Matjašević iz Šabca: Vse poštne osobje živi v bednem položaju, a nedvomno so med bednimi najbednejši neukazni, to so telefonistke, konduktarji itd. Naša beda presega že vse meje človečanstva. Trpeli smo na raznih frontah, s samozatajevanjem smo prenašali vso vojno bedo, vse naše moči, vse naše življenje smo darovali državi, a naša beda se vedno še stopnjuje. Ako trpimo mi, radi trpimo, če je to za državo res potrebno, vlada naj ima usmiljenje z našo deco, z našimi osivelimi in onemoglimi starši, ako tlači neznosna beda nas, rešite bede vsaj našo deco, ker ona je nedolžna.

Tov. Glavički: V vsej kraljevini je življenje težko, a z Južno Srbijo se ne more primerjati noben kraj. Tam je življenje strašno v pravem pomenu besede. Na kraje v Južni Srbiji se mora posvečati osobita pažnja. V celi Evropi ni večje draginje, kot je v Makedoniji. Ako moje trditve niso resnične, naj se nam odvzamejo še ti dodatki, katere sedaj prejemo in s katerimi se niti najesti ne moremo. Ako ne moremo doseči pravičnosti, iščimo vsaj humanosti, ker se nahajamo na robu propada, ako se nam hitro in izdatno ne odpomore.

Preds.: Uprava Saveza popolnoma pojmuje neznosno stanje v Makedoniji ter je že pred časom napravila vse mogoče korake, da se temu odpomore. Baš pred desetimi dnevi smo zopet izročili parlamentu predstavko, da sedanje dnevni niti za najskromnejšo hrano ne zadostujejo; ta akt leži v finančnem ministrtvu. Zahtevali smo tudi, da se uvede v vseh pokrajinah tudi izven Srbije in Črne Gore stanarinska doklada, kot se ista izplačuje v Srbiji in Črni Gori. Druga predstavka, katero smo izročili parlamentu, je ta, da se osnuje za vse neukazno osobje pokojninski fond. To je povsem lahko izvedljivo, ne da bi morala država kak groš prispevati. Delali bomo z vsemi močmi na to, da se naši predlogi sprejmejo.

Poročilo blagajnika: Računi so zaključeni z 30. junijem 1922. Blagajna izkazuje prejemkov Din 346.499.95 in izdatkov 342.327.25 tako, da ostane čistega dobička Din 4172.70. Blagajnik podrobno našteva vse posamezne postojanke dohodkov in izdatkov; naj iz dohodkov omenim le vsoto od Din 19.290.35 iz veselje in zabav. Iz izdatkov bodi omenjena postavka za zgradbe v iznosu 40.185 Din. K blagajniškemu poročilu je tudi

še pripomniti, da predstavlja imetje (nepremično) Saveza danes vsoto od najmanj 5.000.000 Din. Za nagrade blagajniku, tajnikom itd. je izdal Savez tekoma leta 5000 Din.

Poročilo blagajnika se sprejme.

Kot četrta točka dnevnega reda pride v razpravo referat pokrajinskih organizacij.

Kot prvi povzame besedo predsednik ljubljanske Zveze tov. Urbančič (dvorana ga sprejme z burnimi klici: Živela Slovenija!) in izvaja: Naša slovenska pokrajinska organizacija je strogo strokovna brez vsake politike in brez vsakega strankarstva. Brigamo se izključno za strogo strokovna vprašanja in za gospodarsko politiko. Ustanovili smo si lastne delavnice, krojačnico in čevljarnico, kjer preskrbujemo člane z obleko in z obutvijo ter jim poleg tega nudimo ugodnost, da lahko nabavljene predmete v obrokah odplačujejo. Nadalje preskrbujemo članom premog, drva in jim žeriramo kredite pri trgovcih. V zadnjem času smo ustanovili pogrebno društvo Dobrota, ki naj nudi svojim članom podpore v slučaju smrti. Za vsakega umrlega člana tega društva plača vsak po 1 Din 50 para in vse te dinarje dobe svojci umrlega kot posmrtno podporo. Tudi imamo lastno gradbeno zadrugo, ki pa zaradi vladajočih težkoč ni še pričela s poslovanjem. S Savezom smo v prav dobrih odnošajih. Poudarjam pri tej priliki, da smo s Savezom popolnoma solidarni. Istotako smo v dobrih stikih z drugimi pokrajinskimi organizacijami. Želimo pa, da se stiki med Savezom in pokrajino še bolj ožive, da bo tako olajšano delo ter se bo na tak način utrjevala organizacija. Nujno je potrebno, da se med seboj spoznavamo, da si priučimo prilike tudi v drugih pokrajinah; zato želimo, da se vsako leto po parkrat vršijo sestanki delegatov izven Beograda po raznih naših centrih. Tako se bodo tekoča vprašanja najlažje in najbolje reševala; poleg tega pa se nam bo nudila pri tem prilika seznanjati se z razmerami v vseh delih naše domovine. Mi vsi vidimo, kako velike raznolikosti vladajo v raznih pokrajinah, zato mora biti naša trdna zahteva ta, da čimprej dobimo enotni zakon za vso državo. Vsi služimo enemu kralju in eni državi, naj bodo za nas vse enake pravice in enake dolžnosti. Specijelne zahteve Slovenije bomo stavili v resolucijo, zato jih tukaj ne bom razpravljal. Gre za življenjske prilike, — kot to itak odseva prejasno iz vseh govorov, — ki so v vsej kraljevini, torej tudi v Sloveniji, enako težke. V ilustracijo slabih razmer v stroki pri nas naj tukaj navedem samo štiri primere: 1. Napredovanje je ministrstvo pošte ukinilo, dočim se to pri drugih resortih ni zgodilo. Gotovo je to krivično, da ravno poštno osebje ne more napredovati, medtem ko osebje drugih strok nemoteno napreduje kot poprej. Mnogo je nameščencev, kateri so si že davno stekli pravo za napredovanje, a zaradi prepovedi ne napredujejo ter imajo na tak način občutno materijelno škodo. Ukinjenje napredovanja pa seveda vpliva tudi moralno zelo destruktivno na osebje ter ima zato v prvi vrsti tudi država sama škodo. Temu treba nujno odpomoči ter dati osebju, katero ima za napredovanje pravico, da po obstoječih zakonih tudi pravilno napreduje. 2. Ambulančne dijete so za Slovenijo odmerjene v naravnost sramotni višini. Kot primer hočem navesti, da dobi za vožnjo v ambulanci iz Maribora v Kotoribo uradnik 4, služabnik pa tri Din, oba pa se morata iz Maribora odpeljati ob 7.20 ter se vrneta ob 18.25. Iz Maribora v Ljubljano se odpelje ambulanca ob 9. uri, vrne se drugi dan ob 16.19 in za to službo dobi uradnik 22, poduradnik pa 17 Dinarjev. Za vožnjo iz Maribora v Zagreb dobi uradnik za 17 ur službe Din 7.50; da si s tem denarjem ne more kupiti niti kruha, bo menda vsakomur

jasno. (Klici: Škandal!) Ambulantno osebje je trdno odločeno, da mora nehati voziti, ako se te dijete ne zvišajo v najkrajšem času, prisiljeno pa je k temu koraku zaradi tega, ker s temi parami ne more izhajati. 3. Pavšal slovenskih pošt, iz katerega morajo uradni predstojniki plačevati stanarino, kurjavo, razsvetlavo, služabnika, čiščenje, vse pisarniške potrebščine itd. je odmerjen naravnost sramotno. Mnogo je uradov, kateri ne dobe niti 30 Din pavšala, morajo pa samo za stanarino izdati neprimerno večje vsote. Ako hočejo držati svoje urade čiste in količkaj v redu, morajo vsak mesec doplačevati precejšnje vsote iz svojih itak prepričanih prejemkov. 4. Ako se naši privremeni poštarji premeste, odnosno, ker ti itak nimajo stalnih službenih mest, ako se eksponirajo, dobe za prvih 14 dni svojega eksponiranja hranarino po Din 2.50. Ta hranarina je bila ustanovljena takoj po prevratu ter se do danes ni spremenila. Po preteku 14 dni pa sploh ne dobe nikakih dijet več. Isto je s poštarji, kateri se premeste. Ti imajo že vnaprej plačano stanovanje in hrano in ako so med mesecem premeščeni, jim vse to zapade, na novem službenem mestu pa ne dobe nikake odškodnine za to. Potrebno bi bilo, da se premeščanja obveste vsaj mesec prej ali pa, da se ljudje ne premeste takoj, ampak se za prvi mesec eksponirajo, da se na ta način odškodujejo. Te slučaje sem navedel samo zato, da karakteriziram razmere v Sloveniji. Imamo pa še nebroj drugih sličnih zadev, a te bomo stavili v resolucijo, da se tukaj s temi razpravami ne izgubi preveč časa.

Naša želja je ta, da se vsi trdno oklenemo Saveza ter tako složno v trdni organizaciji delamo skupno za naše cilje. Ravno sedaj, ko se pripravljajo za nas velevažni zakoni, moramo biti najbolj složni, sedaj moramo pokazati našo moč; sedanji veliki čas mora najti velike ljudi, da nas ne prehitijo. Slovenci kličemo vsem tovarišem širom naše lepe domovine: Živela sloga in solidarnost.

Delegat iz Vojvodine naglašja skrajno slabe razmere in življenjske prilike. Nočnina iznaša Din 2.50 in za bagatelni znesek naj uslužbenec opravlja težko nočno službo ter poleg tega še čuva urad. Ni potrebno, da bi morali tako slabo živeti, specijelno v Vojvodini ne, kjer je žita v izobilju. Med velikanskimi polji pšenice in koruze mora državni nameščenec stradati in mirno gledati, kako se vse te bogate zaloge žita izvažajo po raznih špekulantih v inozemstvo. Naše plače so mizerne, za nižje uradništvo in služabništvo naravnost obupne. Služitelj z ženo in šestorico dece je dobil pred regulacijo okoli 1600 Din, sedaj pa, ko so mu prejemale »regulirali«, dobi celih 750 Din; kako naj s tem preživi v tej vedno naraščajoči draginji sebe, ženo in deco? V Vojvodini do sedaj ni bilo mnogo umevanja za organizacijo, a to se je začelo boljšati. Prinašam prijavo za pristop 360 članov iz Vojvodine.

Upravnik Španjol iz Tržiča: Prinašam pozdrave iz Slovenije ter govorim v imenu slovenskih upravnikov. (Kaj bo rekla večina naših upravnikov, ki ni organizirana v Društvu upravnikov, in kaj bo reklo Društvo poštinih uradnikov in uradnic in kaj bo rekla Zveza k temu govoru, ki je izzval med mnogimi tovariši na kongresu hrupno ogorčenje ter ustvaril skrajno napeto situacijo s svojimi političnimi tendencami? Opomba por.) Izraziti moram pozdrave slovenskih upravnikov in velike simpatije do bratov Srbov, do junaškega srbskega naroda oslobodilca. Skoro vsa strokovna vprašanja so omenili že govorniki pred mano. Zato ponavljam: Prečani se dobro spominjamo na dobo naših tug, našega suženjstva. Spominjamo se na čase gnjusnega bratomorstva. Mi moramo položaj izboljšati, toda, ako tudi ga trenutno izboljšamo, bo to

izboljšanje samo začasno, samo umetno, brez trajne vrednosti in samo za kratko dobo. Posledice vojne se ne bodo dale tako hitro izbrisati. Komaj zahtevamo zvišanje dnevnic, že nam trgovci zvišajo cene in tako smo še na slabšem, kot smo bili prej. Te je treba postreliti! Ako se to ne zgodi, ne bo bolje. (Dobesedno:)

»Mi moramo biti misijonarji sloge in ljubavi, mi moramo biti širilci in buditelji edinstva, mi moramo biti žandarji, denuncijanti, požigalci in fašisti za vse neprijatelje à la Radić, Frank itd., te treba uničiti, jim moramo domove požgati!« Bil sem v težkih položajih, a nisem se predal. Kar sem rekel, sem povedal iz srca, kot delegat upravnikov iz Slovenije. Ti upravniki so bili najprej organizirani zase, pozneje so se združili, a ko smo bili združeni, so se naši interesi križali, zato smo si zopet ustanovili lastno društvo ter prijavili svoj pristop k Savezu. (Teško, če bo Savez reflektiral na denuncijante, požigalce in fašiste! Op. por.)

Težnje slovenskih upravnikov so: 1. 25 odstotno zvišanje draginjske doklade za upravnike. To naj bi bilo kot odškodnina za stroške, katere imajo upravniki z reprezentacijami kot javni funkcionarji, 2. naj se draginji primerno zviša uradni pavšal. 3. Regulacija naslovov in plač je mnoge tovariše, ki so bili pred regulacijo višji poštarji, degradirala, ker so postali zopet poštarji. Ako se tem že ne more dati materijelno, naj se jim dá vsaj moralno na ta način, da se jim zopet prizna naslov upravnika. 4. Imenovanja naj se vrše le sporazumno z društvom upravnikov.

Predsednik: Savez se je vedno strogo držal principa, da se politika pod nobenim pogojem ne sme vnašati v organizacijo, ki je strogo strokovna. Politično mišljenje ne spada na kongres, kjer se lahko razpravljajo le strokovna vprašanja. Menim, da se ljudje ne smejo obsojati in ignorirati, ker so vseeno še lahko dobri. O politiki in strankarstvu tukaj ne more biti govora!

Sabljar (Zagreb): Zagrebška pokrajinska organizacija je imela 19 sej in 4 sestanke. Delovala je skupno z Beogradom na to, da se uprava popravi in doklade izenačijo. Privremeni poštarji naj bi dobili doklade po členu 6 zakona o drag. dokl., nadalje se mora urgirati službena obleka za služabništvo. Kakor hitro bo sprejet državni budžet, naj se v polnem obsegu izvede napredovanje in imenovanje vseh onih, ki imajo za to pravico. Zagreb stoji strogo na stališču, da se čimprej unificira vsa poštna, telegrafska in telefonska služba v kraljevini. Neerarne pošte treba poddržaviti, ker žive kontraktualni hrvatski poštarji v najtežjih prilikah.

Delegat iz Sarajeva: Govori za močno skupno organizacijo. Bosna in Hercegovina je čudna dežela: tam služi oboje sedemnajstih narodnosti in sedmih ver. Bosanska organizacija šteje okrog 1000 članov. Zakon o drag. dokl. je pogrešen, ker je draginja povsod enaka. V Sarajevu je ista draginja, kot v Beogradu, še slabše pa je v Hercegovini. Predlaga izenačenje draginjskih doklad in se zavzema za to, da se službena pragmatika čimprej uveljavi.

(Dalje prih.)

Strokovni del.

Kaj pravzaprav drži?

Z zakonom o reguliranju plač in zvanj so bili vsi takrat nepragmatični uradniki pragmatizirani. Dobro! Dobili smo nekako enake plače z bivšimi državnimi poštarnimi uradniki. Ta dobrota je doletela pa le bivše oficijante in adjunkte obojega spola. Bivši poštarji smo pa ostali na cedilu. Vsak bi si mislil, če so že pragmatizirani, bodo vsaj približno izenačeni z bivšimi oskrb-

niki erarnih pošt. Nimam v misli tu plač samih kot takih, ampak drug čevelj je to, ki nas tako žuli v obliki povprečnine, uradnega pohoštva, najemanja in preskrbe uradnih prostorov itd. Pragmatizacija je za nas bivše poštarje le izguba. Pisec za svojo osebo je še vedno v dvomu, če je res pragmatičen — o pač, saj ima milostno pravico plačevati visoko najemnino za uradni lokal, seveda iz svojega žepa, celo pritožiti se je moral proti previsoki najemnini uradnega prostora na okr. glavarstvo in to na ukaz direkcije, čeravno je direkcija pred njim sama plačevala isto najemnino. — Ta ukaz je bil napravljen očitno le zaradi tega, da se je ravnateljstvo rešilo njegovih prošelj po zvišanju povprečnine, ker se mu je reklo: ko rešite zadevo z najemnino, takrat šele se bo vzela vaša prošnja za zvišanje povprečnine v pretres. — Ta pa še danes ni rešena. Ali bi ravnateljstvo vsaj v najhujših slučajih ne moglo rešiti ubogega »pragmatiziranega« poštarja vsaj nekoliko teh izdatkov? Le malo dobre volje bi bilo treba. Torej, da sklenem! Ali ni s pragmatiziranjem tudi pokopana bivša avstrijska naredba, (Bog nas je reši!) o povprečnini, o uradnem pohoštvi itd. Če so s pragmatizacijo izginile vse bivše personalne naredbe poštarjev, ali ni izginila sama ob sebi tudi naredba o povprečnini. Prizadeti! Povejte mi, ali bi ne bilo bolje odpovedati vodstvo urada?

U.

Gospodarski in stanovski del.

Kruha prosimo.

Zadnje čase čitamo v vsakem listu jeremijade o obupnem položaju državnih nameščencev. Odborove seje naših organizacij postajajo glasnejše, včasih celo hrupne. Dopisi članov so ostri in očitajo predsedništvom nedelavnost, bojazljivost in koristolovstvo. Grozi se z izstopom iz organizacij. Vedno pogosteje čuješ zahtevo, da naj se skličejo javni protestni shodi in da naj se manifestira po ulicah. Odkar smo čitali v časopisih, da so državni nameščenci v Beogradu zagrozili s štrajkom, ako se jim ne bo hitro pomagalo, sprašujejo tovariši, kaj je s to grožnjo. Pravijo, da jih vlečejo za nos časopisi, vlada in organizacije. Ako pojde tako naprej, potem ni daleč več čas, ko bo obrnilo članstvo voditeljem, ki jih ne smatra danes za dovolj energične, hrbet, in si pomagalo samo na bolj izdaten način.

Res čudno je, da pri tako slabih razmerah sploh še vzdržimo v službi. Delo nima več uspeha, ker je vse trudno, lačno in nezadovoljno. Pa kako naj bi bilo boljše, ko stremi vse le za stranskim zaslužkom, ki mora biti tako velik, da preživiš sebe in družino zadnjo polovico meseca, ker država ti plača samo za prvo polovico. Policijski stražnik rad sprejme celonočno pažnjo pri kakem gradbenem ali drugem privatnem podjetju. Za plačilo žaga in seka drva pri pridobitnih krogih in je-li čudno, ako do smrti utrujen v službi zaspi. Krivično bi bilo, za tak prestop kaznovati njega namesto pravega krivca — delodajalca. Zameriti mu ne smeš, ako, izčrpan kakor je, sprejme, ko napoveduje policijsko uro, kupico vina. Vsi nameščenci, ki so izučeni kot rokodelci, delajo po šest ur na dan pri kakem obrtniku in razumljivo je, da njih osemurno delo v državni službi ni in ne more biti prvovrstno. Kdor je celo nedeljo, ki je po božji in človeški postavi določena za počitek, letal po kmetih kot agent in ponujal v nakup slike, »bridke martre« ali kaj sličnega, nima v ponudnjem uspeha pri delu, ker je truden in ker so njegove misli pri »kšeftu«. Energičen sluga, ki je štirinajst-dnevni dopust prebil kot smolar v Unionski pivovarni, je spoznal, kaj je vredno delo, ker je v tem času zaslužil več, kakor iznaša njegova mesečna plača. Svoje

delo bo gotovo uravnaval po plači, v smislu pregovora: Wenig Geld, wenig Musik. Oni, ki sejejo ponoči pesek, morajo zanemariti dnevno službo, ker je nočna na akord, a obe dobro opravljati je nemogoče. Ako imaš zaostanek v delu in hočeš podaljšati uradne ure, se oglasijo skoraj vsi uradniki zoper, ker mora prvi od 6. do 9. ure zvečer zaključiti knjige pri trgovcu, drugi vodi od 3. do 6. ure korespondenco, tretja sešteva od 4. ure naprej pri zavarovalni družbi itd. Prepričan sem, da bo treba v doglednem času pomnožiti uradništvo, ker je redukcija mogoča le pri poštno plačanih državnih nameščencih, ali bomo pa zavozili v tako blato, da bo rešitev težka. Le s tega vidika smo proti postranskemu zaslužku in ne, ker bi mogoče kako delo kradlo čast državnemu nameščencu. Razumljivo je, da vsi ne morejo dobiti postranskega dela tudi, ako bi še tako iskali, ker pri nas je povsod potrebna protekcija. Ti reveži stradajo v pravem pomenu besede in bodo še bolj, ko bo zadnja obleka v zastavljalnici. Vso svojo revščino smo čutili pri vsesokolskem zletu. Ako nas ni povabil kak dober znanec ali rodoljub z dežele na tribuno, potem nismo videli drugega kakor vrvenje po ulicah in veselo razpoloženje drugih. Ravno tako se nam bo godilo pri velesejmu, ako ne bo imel z nami usmiljenja pripravljalni odbor. Vojaki, dijaki in državni nameščenci naj bi plačali samo četrt vstopnine, kakor je to bilo v Zagrebu. Imejte usmiljenje z berači, ki imajo smolo, da so v državni službi.

Da je kupa gorjupa polna, nam kažejo seje, ankete, poulični pogovori, časopisne polemike in v zadnjem času izbruhi jeze posameznega lačnega reveža proti državi, ki je ob razsulu ohripel od samih vzklikov radosti. Doživeli smo redek pojav, da so se celo pridobitni krogi oglasili za izboljšanje našega položaja. Vprašanje nastane, kako izboljšati naš položaj.

Pred nekaj dnevi je bila anketa pri deželni vladi in se je govorilo o hladilnicah, večjem nakupu žita in v isti sapi o slabih prometnih zvezah. Preden bodo hladilnice sezidane in preden bo prišel kruh iz banaške letošnje moke v naše želodce, lahko od lakote umremo. Besede kontingentiranje in prepovedan izvoz bi donele blaglasno v ustih gospoda ministrskega predsednika ali v ustih g. ministra Puclja, v ustih pokrajinskih in mestnih predstojnikov ter zastopnikov uradniških udruženj se izpremene v pobožno molitev posameznika. Ako bi molili istočasno po vsej državi, bi mogoče dosegli usmiljenje, tako pa ne bo nič. Da nas ne bo kdo slabo razumel. Gospodje, ki so se udeležili ankete, in oni, ki so dali inicijativo, so imeli gotovo najboljši namen in smo jim za trud gotovo iz srca hvaležni. Bojimo se le, da iz te moke ne bo kruha. Pravijo, da je sprejetje zakona o civilnih državnih nameščencih pred durmi. Moje uho je za take sirenske glasove že zdavnaj otopelo, a tudi, ako bi bilo to res, ne bom imel ničesar za želodec. V smislu osnutka so osnovni prejemki v primeri z današnjo draginjo več kot pičlo odmerjeni in bomo zopet navezani le na draginjske doklade, ki bodo zvišane bogvekdaj. Koristil bi nam le etični del pragmatike, a materijelni bi nas pustil pri starem, to je v lakoti. Poiskati si moramo torej iz našega obupnega položaja drug izhod in mislim, da je našlo pravo pot srbijsko uradništvo.

Po časopisnih poročilih bo to uradništvo zborovalo 30. t. m. v Beogradu ter zahtevalo, da se jim izplača del prejemkov in natura. Razdelitev naj bi se poverila vojaškim intendancam. Oni, ki je prišel na to misel, je gotovo najprej pogledal borzna poročila, kadar je prijel časopis v roke in se po večletni praksi uveril, da gremo z denarjem rakovo pot. Da, tako čita danes uradništvo časopise. Včasih je bilo drugače. Filister

se je spravil nad dnevne vesti, literarno navdahnjeni na listek, politikar na uvodnik, a danes začnemo vsi pri borznih poročilih kljub temu, da smo bili že sto in stokrat razočarani. S slabo valuto rastejo cene življenjskim potrebščinam in tako stane danes kilogram masti 160 kron, četudi se koljejo tolsti prašiči samo pozimi in je torej ista mast veljala novembra samo 75 do 80 kron. Misel je prava. Dokler skačejo cene tako hitro, nam je mogoče pomagati le na dva načina, in sicer s preskrbovanjem in natura ali pa s sporednim skakanjem naših prejemkov.

Prvi način je menda neizpeljiv, ker bi vojaške intendance pod težo opravil omagale in bi samci ne prišli na zeleno vejico. Državni izdatki bi pa ostali v obeh slučajih isti, ker bi morala intendantca, dokler nima skladišč, kupovati v malem po dnevnih cenah. Zavzeti se bomo morali z vso vsmo za rešitev našega vprašanja v smislu, kakor je danes v zadovoljstvo uradništva rešeno v Avstriji. Dokler je valuta tako nestalna, morajo biti tudi prejemki kolikor mogoče lahko gibljivi in v vednem soglasju s tržnimi cenami vsakdanjih potrebščin. Prejemati bi morali doklade, ki bi jih odmerjala posebna komisija vsakih štirinajst dni po tržnih cenah. Tako bi bili mi obvarovani pred lakoto, a v slučaju padanja cen bi država takoj prištedila lepe milijone. Gospod finančni minister bi pazil na krščene in nekrščene navijalce cen in bi ne dovolil več 100 % dobička pri masti, moki itd. Dokler se bodo naši pridelki v tujih državah prodajali ceneje kakor doma, bomo trpeli vsi razen krvosesev.

Nisem nameraval s tem člankom udariti po lastni poti. Nasvetoval sem le nekaj, o čemer naj razpravlja naša Zveza, O. Z. in »Savez«.

Razne vesti.

Ivan Španjol. — Dne 15. t. m. smo pokopali v Ljubljani pri Sv. Križu poštnega upravnika iz Trziča, Ivana Španjola. Pokojni se je pred tednom ponesrečil na planinah. Prepeljali so ga v bolnišnico v Ljubljano, kjer je ležal teden dni, ne da bi mogel zavživati kako hrano. Tovariš Španjol je bil vedno močno navezan na svojo ženo, ki jo je do zadnjega ljubil z mladeniškim ognjem. Gospa soproga je smela z zdravniškim dovoljenjem streči Janku tudi v bolnici, ker je odklanjal vsako drugo postrežbo. Španjol je moral po razsulu pobegniti iz Ičičev, ker so ga nameravali Italijani zaradi njegove narodne zavednosti internirati. Vse pohištvo so mu uničili in raznesli italijanski vojaki, ki so se po njegovem begu naselili v zapuščeno stanovanje. Razumljivo je torej njegovo navdušenje za Jugoslavijo in sovražstvo do vsega, kar je bilo po njegovem mnenju na potu ujedinenju. Kot tovariš je bil vedno zaveden in je rad pomagal revežem v hudi sili. Pogreba so se udeležili zastopniki vseh naših društev in g. Born iz Trziča, ki je položil na krsto venec. Cenjeni obitelji iskreno sožalje.

Društvo poštних uradnikov in uradnic naznanja svojim odbornikom, da bodo redne odborove seje vsak prvi torek v mesecu ob 3. uri popoldne v znanem lokalu. Nujne, izredne seje se bodo sklicevale kakor do sedaj s posebnimi vabili.

Odgovorni urednik: Ivan Benčan, Ljubljana.
Izdaja „Zveza poštних organizacij za Slovenijo“ v Ljubljani.
Tiska „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

JOSIP REBEK
(38) stavbeno ključavničarstvo
LJUBLJANA, Cankarjevo nabrežje 6.

Jugoslovanska banka d. d.

menjalnica v Ljubljani.

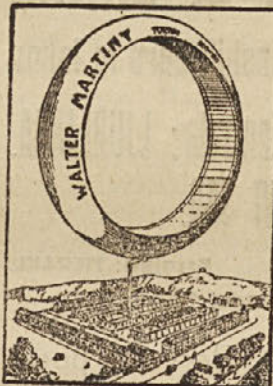
Kolodvorska ulica števil. 26.

Deln. glavn. K 200,000.000. Rezerve K 50,000.000.

Centrala v Osijeku.

Podružnice: Beograd, Brod na Savi, Crikvenica, Karlovac, Novi Sad, Osijek, Subotica, Varaždin, Vukovar, Zagreb, New York.

Kupuje in prodaja devize in valute najkulantneje. — Obrestuje vloge na hranilne knjižice in na tekoči račun po najvišji obrestni meri. Telefon števil. 583.

Centrala:

Ljubljana,
Rimska cesta števil. 2.

Brzjavi: Kuštrin,
Ljubljana.

M. Kuštrin

Ljubljana

Tehnično in elektrotehnično podjetje. Trgovina z tehničnimi in elektrotehničnimi predmeti na drodno in na debelo. Velika zaloga vseh vrst gumija, kolesne in avtomobilske pnevmatike. Glavno zastopstvo polnogumijastih obročev iz svetovne tovarne Walter MARTINY v Turinu. Na razpolago je hidraulična stiskalnica za demontiranje železnih in namontiranje gumijastih obročev.

Podružnice:

Ljubljana, Dunajska cesta 20, tel. števil. 470.
Maribor, Jurčičeva ulica 9, telefonska števil. 133.
Beograd, Knez Mihajlova ulica, broj 3. [29]

Trgovina O. BERNATOVIČ

priporoča največjo izbiro najnovejših, najfinejših in najcenejših oblek za gospode, dame in otroke]

LJUBLJANA, MESTNI TRG ŠT. 5—6 (14)

VZAJEMNA POSOJILNICA V LJUBLJANI R. Z. Z. O. J.

(2) sedaj poleg nunske cerkve.

I. 1923 v svoji lastni palači ob Miklošičevi cesti poleg hotela „Union“. — Hrantne vloge se obrestujejo po 5%, brez odbitka rentnega in invalidskega davka. — Vloge v tekočem računu se obrestujejo po 4 1/2%. — Hranilne vloge vezane na dobo četrt leta po 5 1/4%, na dobo pol leta po 5 1/2%.

P. Škafar, Rimska c. 11

Vulkaniziranje gumija za avtomobile, motorje in kolesa.

Kupite najceneje pri
(23) tvrdki

Žepne, stenske, nihalne, kuhinjske ure, budilke, zlatnino in srebrnino

poročne prstane.

FRANJO GRABJEC

FOTOGRAFSKI UMETNI ZAVOD
LJUBLJANA, MIKLOŠIČEVA CESTA ŠTEVILKA 6
(Nasproti hotela „UNION“)

Izdelovanje vsakovrstnih modernih fotografij kakor tudi povečanih slik v prvovrstni umetniški izpeljavi. Slika se ob vsakem vremenu, tudi zvečer pri električni razsvetljavi

61

Trgovina usnja

Anton Kunstek

Ljubljana, Ropitarjeva ulica števil. 4

priporoča svojo veliko zalogo usnja v vsaki množini.

(3)

Cene solidne in nizke.

JADRANSKA BANKA BEOGRAD.

Delniška glavnica: Din 60,000.000.—

Rezerva: . . . Din 30,000.000.—

Podružnice:

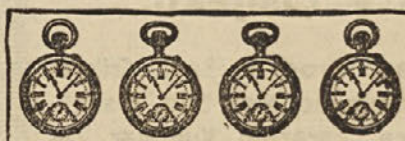
Bled	Jesenice	Prevalje
Cavtat	Korčula	Sarajevo
Celje	Kotor	Split
Dubrovnik	Kranj	Šibenik
Ercegnovi	Ljubljana	Tržič
Jelsa	Maribor	Zagreb
	Metković.	

Amerikanski oddelek.

Naslov za brzojave: JADRANSKA.

Afilirani zavodi:

JADRANSKA BANKA: Trst, Opatija, Wien, Zadar.
FRANK SAKSER STATE BANK, Cortlandt Street 82,
New-York City.
BANCO YUGOSLAVO DE CHILE, Valparaiso, Antofa-
gasta, Punta Arenas, Puerto Natales, Porvenir.

Zahtevajte cenik
zastonj
in poštne prosto

H. Suttner

Ljubljana 4, (68)
Mestni trg števil. 23.

Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine
Lastna protokolirana tovarna ur v Svici.

„MERA KL“

MEDIC, RAKOVC & ZANKL

Tovarna kemičnih in rudninskih barv in lakov

Podružnica: MARIBOR. Centrala: LJUBLJANA.

Skladišče: NOVI SAD.

Ljubljana: TELEFON 64.

Brzojavi: MERA KL.

Ljubljana: Poštni predal 120.

Emajlni laki. Pravi firnež. Barve za pode.
Priznana najboljša in zanesljiva kakovost
barve za obleke, vse vrste barv, suhe
in oljnate, mavec (Gips), mastenec (Fe-
dervais), strojno olje, karbolinej, steklar-
ski in mizarski klej, pleskarski, slikarski
in zidarski čopiči, drugi v to stroko
spadajoči predmeti.

(18)

TEODOR KORN

LJUBLJANA, POLJANSKA CESTA 8.

(20)

Telefon 14.

Stavbeni in galanterijski klepar.

Pokrivač streh vsake vrste. — Upeljava vodovodov, kopalne
sobe, kloseti itd. — Sprejemajo se vsakovrstna dela in po-
prave po nizkih cenah. Delo dobro in zajamčeno.

Menjalnica

Slovenske eskomptne banke

Ljubljana (49)

nasproti glavnega kolodvora

kupuje in prodaja devize in valute
po najugodnejših dnevnih cenah.

Ima poseben borzni oddelek. Prevzema vse bančne posle.

Telefon števil. 3 in 451.

Delniška glavnica:
K 20,000.000.—

Slovenska eskomptna banka

Rezervni zakladi:
K 6,500.000.—

Podružnice: Novo mesto,
Rakek, Slovenjgradec.

LJUBLJANA, Šelenburgova ulica št. 1.

== Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje. ==

Telefon št. 146, 458.
Brzojavke: ESKOMPTNA.